

Budget 2025 och plan 2026–2027

Tekniska nämnden

--	--	--

--	--	--

INLEDNING	1
NÄMNDENS ANSVAR.....	2
MÅL.....	3
EKONOMI.....	4
<i>Driftredovisning- skattefinansierad verksamhet, uppdelat per verksamhet</i>	5
INTÄKTSFINANSIERAD VERKSAMHET – FASTIGHETSAVDELNINGENS NETTOKOSTNADER	6
<i>Intäkter</i>	6
<i>Kostnader</i>	6
TAXEFINANSIERAD VERKSAMHET	7
<i>VA-verksamhetens nettokostnader</i>	7
<i>Avfallsverksamhetens nettokostnader</i>	8
INVESTERINGAR 2025 MED PLAN FÖR 2026 - 2027	9
INVESTERINGAR FASTIGHETSAVDELNINGEN	9
<i>Beslutade (tidsbestämda) projekt</i>	9
<i>Föreslagna projekt</i>	10
<i>Årliga anslag, fastighetsavdelningen</i>	11
INVESTERINGAR PARK- OCH GATUAVDELNINGEN	12
<i>Beslutade (tidsbestämda) projekt</i>	12
<i>Föreslagna projekt</i>	14
INVESTERINGAR MARK- OCH STRATEGISK PLANERING	17
<i>Föreslagna projekt</i>	17
INVESTERINGAR VA – VERKSAMHET	17
<i>Beslutade projekt</i>	17
<i>Föreslagna projekt</i>	18
INVESTERINGAR AVFALLSVERKSAMHETEN	18
<i>Beslutade projekt</i>	18
<i>Föreslagna projekt</i>	19
TOTALSUMMA AV INVESTERINGAR	20
RISKER	21
SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET	21
INTÄKTSFINANSIERAD VERKSAMHET – FASTIGHETSAVDELNINGEN	21
TAXEFINANSIERAD VERKSAMHET – VA- OCH AVFALLSVERKSAMHETEN	22
PRESTATIONER OCH NYCKELTAL	23

Inledning

Under 2024 har flera avgörande milstolpar nåtts inom förvaltningens olika verksamhetsområden. Bland annat har kommunfullmäktige fattat beslut om en ny hyresmodell för kommunens och Djursholms AB:s samlade fastighetsbestånd. Modellen, som möjliggör en mer rättvis hyressättning och en enklare ekonomisk uppföljning, kommer att implementeras från första januari 2025.

Under året har även byggtreprenaderna vid Enebyskolan och korttidsboendet i Djursholm inletts. Projekten är de största som genomförs i Danderyds kommun på många år. Korttidsboendet förväntas vara klart sensommaren 2025 och Enebyskolan i början av 2026. Genomförandet av projekten innebär, förutom en betydande investering, även att driftinvesteringarna ökar. Framför allt avseende kostnader som härrör till temporära lokaler under produktionstid samt till utredningskostnader som inte kan bokföras som investeringar.

Behovet av mindre lägenheter fortsätter att minska. Fastighetsavdelningen avser därför att fortsätta arbetet med att avetablera de tillfälliga moduluppställningar som kommunen förfogar över. Under 2025 är planen att modulerna vid Enmans väg i kommundelen Enebyberg ska avvecklas.

Park- och gatuavdelningen fortsätter under 2025 med det lyckade projektet skelettjordar. Det är en beprövad teknik för att skapa goda förutsättningar för träd att växa och frodas i en hårdgjord stadsmiljö. Förutom att växtlighet gagnas fyller skelettjorden även funktion som ett renande fördröjningsmagasin för dagvatten, vilket i sin tur avlastar befintliga dagvattensystem. Vidare arbetar park- och gatuavdelningen under 2025 med bland annat, trafiksäkerhetshöjande åtgärder för en säker och trygg trafik runt våra skolor, för fotgängare, cyklister och biltrafik.

VA-verksamheten står inför en rad utmaningar. Investeringsbehovet är omfattande, kostnadsutvecklingen är bekymmersam och säkerhetsarbetet blir alltmer aktuellt. För att möta utmaningarna krävs både personella resurser, samarbete mellan olika aktörer och modiga politiska beslut. Det kommer att behövas förstärkningar framöver och samarbetet kommer att behöva intensifieras. Den omgivning som VA-verksamheten verkar i ger bra förutsättningar för att möta dessa utmaningar. Under året kommer VA-taxan justeras uppåt med 20 procent. Justeringen görs för att uppnå en ekonomi i balans.

Avfallsverksamheten fortsätter att verka i en turbulent omvärld. Det råder stor osäkerhet i en rad nationella frågor och EU-direktiv som påverkar Danderyds avfallsverksamhet. Fastighetsnära insamling av förpackningar och obligatorisk matavfallsinsamling är exempel på områden där stora förändringar kommer ske inom de närmaste åren. Trenden i Sverige är att mer och mer av avfallshanteringen förs över från privata kommersiella aktörer till ett kommunalt ansvar. Utvecklingen ger avfallsverksamheten ett allt större arbetsområde som verksamheten möter genom ett ökat samarbete mellan kommunerna samt med kompetent resursförstärkning. För att möta de ökade kostnaderna inom verksamhetsområdet föreslås avfallstaxan justeras uppåt med 11 procent.

Nämndens ansvar

Tekniska nämndens uppdrag består i att långsiktigt förvalta, vårda och utveckla kommunens tillgångar i form av mark och infrastruktur inom områdena mark och vatten, fastighet, hamn, gata och trafik samt park och natur. I uppdraget ingår bland annat förvaltning av kommunens fastighetsbestånd, avtalsuppföljning, planering, kart-frågor och medverkan i plan- och exploateringsprojekt.

Tekniska nämnden är lokalförsörjningsansvarig för all kommunal verksamhet som bedrivs i egen regi vilket innebär att, förutom förvaltningen av kommunens egna fastigheter, även ska svara för inhyrning av externa lokaler som används i den kommunala verksamheten. Bland annat ska nämnden bevaka att de kommunala fastigheterna hyrs ut och används på ett ekonomiskt och effektivt sätt. Tekniska nämnden svarar i egenskap av lokalförsörjningsansvarig nämnd för reinvesteringar, ombyggnationer samt nybyggnationer i kommunens fastighetsbestånd.

Tekniska nämnden förvaltar och utvecklar även kommunens egen kvartersmark, oplanelagd mark och vattenområden, samt grönområden, gator, vägar, parker och övriga allmänna platser samt kommunens småbåtshamnar och allmänna vatten- och avloppsanläggningar (nedan VA-anläggningar). Nämnden handlägger frågor om naturvård, renhållning, avfallshantering, kollektivtrafik, trafiksäkerhet samt parkering och kommunal trafikövervakning.

Tekniska nämnden ansvarar genom avdelningen för mark och strategisk planering för markförvaltning, och exploatering av kommunens egen kvartersmark, oplanelagd mark och vattenområden, samt översiktlig planering, trafikstrategiska frågor, och hållbarhetsfrågor inom miljö, klimat och energi. Avdelningen är en del av samhällsutvecklingsförvaltningen men arbetar framför allt på uppdrag av kommunstyrelsen och dess fastighets- och exploateringsutskott.

Med VA-verksamheten ansvarar nämnden för att förse alla abonnenter med dricksvatten och omhändertaga spillvatten på ett miljöriktigt sätt. Danderyds kommun är medlem i två kommunalförbund, Norrvatten som producerar och levererar dricksvatten till kommungräns samt Käppalaförbundet som tar omhand och renar spillvattnet. Medarbetarna inom va-verksamheten arbetar med planering och uppföljning inom alla delar av VA-området. Juridik och kartverk är också viktiga delar liksom abonnentfrågor och taxefrågor. VA är en viktig del i exploatering och annan samhällsutveckling.

Med avfallsverksamheten ansvarar tekniska nämnden för att samla in avfall under kommunalt ansvar från hushåll och verksamheter samt informera om återvinning av avfall. Genom att kommunen samlar in avfallet säkerställs det att avfallet tas om hand på ett miljöriktigt sätt och inte riskerar att orsaka fara för hälsa eller miljö.

Mål

Tekniska nämnden föreslår inga ändringar av nämndmålen.

Hög kvalitet

Danderyds kommun erbjuder service och tjänster av hög kvalitet. Detta innebär att kommunens invånare och näringsliv erbjuds ett gott bemötande, hög tillgänglighet och delaktighet i kontakt med kommunens verksamheter. Kommunen strävar efter öppen dialog där kommunens invånare, föreningar och organisationer ges möjlighet till inflytande. Danderydsborna ska erbjudas en bra och attraktiv service. En positiv utveckling av de kommunala kärnområdena skola, barn- och äldreomsorg skall sättas i fokus.

1.1	Tekniska nämnden ska ha en god kommunikation med medborgare, kunder och abonnenter.
1.2	Tekniska nämnden ska ha en god kundnöjdhet

Stor valfrihet

Danderyds kommun erbjuder stor valfrihet i kommunens service och tjänster. Detta innebär att kommunens invånare kan välja inom den kommunalt finansierade servicen utifrån individens önskemål och förutsättningar.

Tekniska nämnden har inga nämndmål inom strategiområdet.

Hög attraktivitet

Danderyds kommun är en attraktiv kommun att bo, leva och verka i. Här kombineras den moderna trädgårdsstaden med hållbar stadsmiljö. Kommunen är trygg och säker och erbjuder goda möjligheter för hälsa och välbefinnande. Kommunen ger goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter. Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger möjlighet för medarbetare och chefer att utvecklas.

2.1	Tekniska nämnden ska ha nöjda medborgare, kunder och abonnenter.
2.2	Tekniska nämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare som ger förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.
2.3	Tekniska nämnden ska vara en professionell beställare.

Hög effektivitet

Danderyds kommuns verksamheter samverkar och gör rätt prioriteringar för att nå effektivitet. God ekonomisk hushållning ska vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet. Danderyds kommun ska ha en låg kommunalskatt.

3.1	Tekniska nämnden ska ha en effektiv verksamhet.
3.2	Tekniska nämnden ska ha en långsiktig tillgångsförvaltning.

Stark utveckling

Danderyds kommun utvecklar och förbättrar ständigt den service och de tjänster som kommunen erbjuder. Företag erbjuds goda förutsättningar att etablera sig och verka i kommunen. Danderyd präglas av en god och hälsosam miljö och kommunens verksamheter arbetar för en långsiktigt hållbar utveckling. Omvärldsanalys, utvärdering och digitalisering är grunden för innovativ utveckling i kommunens arbete.

4.1	Tekniska nämnden ska ge goda förutsättningar för social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.
4.2	Tekniska nämnden ska ha stärkt förmågan utifrån krisberedskap, säkerhet och klimatförändringar.

Ekonomi

Tabellen visar tekniska nämndens nettokostnader och förändringar för åren 2023 - 2027.

Tekniska nämnden (mnkr)	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Nettokostnader (mnkr)	-145,1	-167,5	-162,7	-190,6	-197,5	-186,0
Förändring (mnkr)		-22,4	4,8	-27,9	-6,9	11,5
Förändring (%)		15%	-3%	17%	4%	-6%

Tabellen visar nämndens intäkter och kostnader för åren 2023 - 2027.

Driftsredovisning- skattefinansierad verksamhet

Tekniska nämnden (mnkr)	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter	51,8	35,7	35,7	34,2	35,8	38,1
Kostnader	-144,7	-203,2	-198,2	-224,8	-233,3	-224,1
Nettokostnader	-92,9	-167,5	-162,5	-190,6	-197,5	-186,0

För att uppnå bästa möjliga resultat och kvalitet fördelas ramen på ett sätt som säkerställer grundläggande tjänster och service för alla medborgare. Ramen för skattefinansierad verksamhet uppgår till 190,6 miljoner kronor. Jämfört med 2024 är det en ökning med cirka 25,0 miljoner kronor. Ökningen beror till stor del på genomförda investeringar som aktiveras under året och resulterar i en driftpåverkan år 2025 vilken uppgår till 16,5 miljoner kronor. Driftinvesteringsutgifterna ökar med 6,7 miljoner jämfört med tidigare plan och nämnden får en procents ramökning motsvarande 1,5 miljoner kronor för lön och prisökningar. Nämnden kompenseras med en miljon kronor för ökade personalomkostnader (PO-pålägg) vilket motsvarar 2,77 procent jämfört med tidigare plan för PO-pålägg.

Driftredovisning- skattefinansierad verksamhet, uppdelat per verksamhet

Nettokostnad per verksamhet (mnkr)	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Administration	10,1	-1,6	-0,8	-1,2	-1,3	-1,3
Gata och trafik	-85,5	-2,7	-91,6	-100,4	-101,4	-102,4
Parker och naturområden	-24,7	0,0	-26,1	-32,2	-32,5	-32,8
Hamnförvaltning	-10,0	-0,9	-7,6	-12,0	-12,1	-12,2
Mark och strategiskplanering	-8,9	0,0	-11,4	-13,1	-13,2	-13,3
Driftinvesteringsutgift	-26,1	0,0	-25,0	-32,0	-37,0	-24,0
Nettokostnader	-145,1	-5,2	-162,5	-190,9	-197,5	-186,0

Driftinvesteringar

Tabellen visar kostnader fördelade per kostnadsslag för åren 2023 - 2027.

Tekniska nämnden (mnkr)	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Investeringsutgift fastighetsförvaltningen	-24,4	-25,0	-23,1	-29,0	-34,0	-21,0
Investeringsutgift Park och Gata			-1,5	-3,0	-3,0	-3,0
Nettokostnader	-24,4	-25,0	-24,6	-32,0	-37,0	-24,0

Nämnderna får full ersättning för investeringsutgifter inom driften. Det betyder att nämnderna kompenseras för ökade driftkostnader. Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning ska utrednings- och förstudieuppdrag som föregår en eventuell investering redovisas som driftkostnad i stället för investering, oavsett om det rör sig om ny mark, ny byggnad eller investering i ett befintligt objekt. Kommunen måste således redovisa kostnader för flera investeringsprojekt som driftkostnader när dessa befinner sig i tidiga skeden. Detta innebär att dessa kostnader påverkar resultatet för 2025 och inte, som tidigare, belastar framtida år i form av kapitalkostnader.

I budget för 2025 har de kostnader som är kopplade till investeringsprojekt men som är av driftkaraktär inkluderats. Det gäller exempelvis modulkostnader inom projekt Enebybergs skola samt Danderyds gymnasium kapacitetsökning. Vidare har kostnader för rivningar, besiktningskostnader och övriga utredningskostnader i tidiga skeden budgeterats som en driftinvestering i enlighet med de nya riktlinjerna. För 2025 föreslås en ökning för fastighetsavdelningens driftinvesteringar jämfört med budget 2024, vilket har sin naturliga förklaring i att det både genomförs, samt planeras för, flera större investeringsprojekt än tidigare år.

Intäktsfinansierad verksamhet – Fastighetsavdelningens nettokostnader

Nettokostnad per verksamhet (mnkr)	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Interna hyresintäkter	206,1	213,1	213,1	239,2	242,8	246,7
Externa hyresintäkter	99,9	103,2	105,0	95,0	96,5	98,1
Övriga intäkter	-0,3	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3
Projektledning internt	3,2	8,5	8,0	6,9	7,1	7,2
Hyreskostnader	-50,3	-52,5	-52,5	-53,7	-54,4	-55,3
Summa nettointäkt	258,6	273,5	274,8	288,6	293,3	298,0
Media	-35,4	-40,0	-39,0	-40,3	-41,2	-42,1
Tillsyn och skötsel	-30,8	-19,0	-20,4	-21,7	-22,5	-23,3
Återvinning och avfall	-5,7	-6,0	-6,0	-7,1	-7,1	-7,0
Säkerhet och teknik	-10,7	-10,3	-10,3	-11,4	-11,8	-12,2
Övrig drift	-5,7	-5,6	-5,6	-5,7	-5,8	-5,9
Reparationer	-17,7	-17,3	-16,3	-19,7	-20,4	-21,2
Fastighetsskatten	-2,2	-2,5	-2,5	-2,5	-2,6	-2,6
OH - administration	-37,1	-50,8	-48,9	-52,5	-53,6	-54,8
Finansiella kostnader	-109,6	-125,8	-125,8	-127,7	-128,3	-128,9
Förstudie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Direkttagna investeringar	-3,4	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa nettokostnader	-258,6	-277,5	-274,8	-288,6	-293,3	-298,0
Resultat	0,0	-4,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Intäkter

De totala hyresintäkterna för 2025 budgeteras till 334,2 miljoner kronor vilket är 16 miljoner kronor mer än i budget för 2024. De interna hyresintäkterna bedöms öka med 26 miljoner kronor och de externa hyresintäkterna bedöms minska med 10 miljoner kronor, jämfört med budget 2024. En delförklaring till de minskade externa hyresintäkterna är att kontraktspart har förändrats på objektsnivå. Intäktsbudgeten som helhet utgår från en uppräknings i enlighet med den, av kommunfullmäktige, beslutade hyresmodellen.

Kostnader

Hyreskostnaderna budgeteras till 53,6 miljoner kronor vilket är 1,1 miljoner kronor mer än i budget för 2024. Ökningen är en direkt effekt av indexuppräknings med anledning av kostnadsförändringar i samhället.

Kostnaderna för tillsyn och skötsel budgeteras till 21,7 miljoner kronor vilket är 1,3 miljoner kronor högre jämfört med budget 2024. För 2023 budgeterades denna post till 32,2 miljoner kronor. Den stora skillnaden mellan budgeterat belopp år 2023 och åren 2024–2025 har sin förklaring i att den externa driftentreprenaden upphörde hösten 2023 och driften övergick i egen regi. Kostnaderna för tillsyn och skötsel har således sjunkit medan den egna lönekostnaden i stället har ökat.

Kostnaderna för avfall och återvinning bedöms öka med motsvarande 1,1 miljoner kronor, vilket är en direkt effekt av en kommande taxehöjning. Kostnaderna för media budgeteras till 40,3 miljoner kronor jämfört med 39,0 miljoner kronor för budget 2024. Rörlig elkostnad samt elnätskostnad budgeteras 0,6 miljoner kronor över budgeterad nivå för 2024. Fjärrvärmekostnaden bedöms öka med 2 procent för år 2025 jämfört med år 2024. VA-taxan budgeteras upp med 20 procent över budgeterad nivå för 2024.

Avseende reparationer är det omöjligt att helt och hållet korrekt bedöma vilka fel som tros uppkomma under året eller om beståndet drabbas av onormalt många skador. Bedömningen är att reparationskostnaderna kommer att uppgå till 19,7 miljoner kronor. Den markanta skillnaden mellan budget 2024 samt budget 2025 kan till del förklaras av att reparationskostnaderna för 2024 är underbudgeterade med anledning av det i kommunfullmäktige beslutade taket på intäktsuppräknings. Avdelningen bedömer att med en motiverad driftorganisation i egen regi kommer fortsatt brister att uppdagas i större utsträckning, brister som tidigare driftentreprenör har bortsett från. I budget bedöms det således ske en generell ökning som påverkar budget för reparationer negativt med 3,4 miljoner kronor för 2025 jämfört med budget 2024.

Kostnader för säkerhet och teknik bedöms öka med 1,2 miljoner kronor för budget 2025 jämfört med budget 2024. Anledningen till denna ökning är främst en effekt av den ambitionshöjning som avdelningen haft och fortsatt har avseende brandsäkerhet. Ett flertal nya brandlarmanläggningar har installerats under 2024, vilka behöver löpande service och skötsel.

Lönekostnaderna för år 2025 budgeteras till 28,0 miljoner kronor vilket är en ökning med 1,5 miljoner kronor jämfört med budget för år 2024. Förutom den generella lönerevisionen, ökar lönekostnaderna till följd av en utökad bemanning för att hantera beståndets fastighetsdrift. De totala OH- och administrationskostnaderna bedöms för 2025 uppgå till 52,5 miljoner kronor jämfört med 48,9 miljoner kronor för 2024.

Kapitalkostnaderna bedöms uppgå till 127,6 miljoner kronor för budget 2025, varav kreditivräntan bedöms utgöra 6,2 miljoner kronor. Kapitalkostnaderna bedöms således bli 1,8 miljoner kronor högre jämfört med budget 2024.

Taxefinansierad verksamhet

VA-verksamhetens nettokostnader

Vatten och avlopp	(mnkr)	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter		118,3	95,1	95,1	114,1	125,5	131,8
Kostnader		-118,3	-102,5	-100,5	-114,7	-119,4	-123,0
Nettokostnader		0,0	-7,4	-5,4	-0,6	6,1	8,8

VA-verksamheten budgeterar ett underskott om 0,6 miljoner kronor för år 2025. Intäkterna för 2025 uppgår till 114,1 miljoner kronor. VA-verksamhetens kostnader ökar med 14,2 miljoner kronor jämfört med budget 2024 och uppgår för 2025 till totalt 114,7 miljoner kronor. Kostnadsökningen 2025 beror främst på att kapitalkostnaderna ökar till följd av ökade investeringsvolymerna. För 2025 föreslås en satsning på 3,8 miljoner kronor för smarta vattenmätare vilka kan detektera vattenläckage, vilket ger en total budgeterad kostnad för

vattenmätare på 5,8 miljoner kronor. Sett över tid bör denna typ av vattenmätare bidra till att reducera vattenläckaget och därmed minska kostnaderna.

För 2025 höjs budgeten för reparationer då verksamheten gör bedömningen att det tekniska skicket på anläggningen kommer att medföra fler reparationer. Budgeten för reparationer ökar med 3,0 miljoner kronor jämfört med 2024 och uppgår för helåret 2025 till 19,1 miljoner kronor.

För att balansera intäkter och kostnader samt hämta tillbaka ett underskott från tidigare år föreslås en taxehöjning motsvarande 20 procent till år 2025. Till år 2026 föreslås en höjning med 10 procent för att hämta igen underskottet i VA-fonden. 2027 kommer VA-verksamheten återigen föreslå en höjning av VA-taxan. Denna gång med 5 procent. Det ger ett utrymme att fortsätta att öka investeringstakten på VA-anläggningen tiden efter 2027.

Avfallsverksamhetens nettokostnader

Avfall	(mnkr)	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter		35,8	46,8	41,9	51,5	49,1	44,0
Kostnader		-35,8	-45,2	-39,4	-50,3	-54,8	-61,0
Nettokostnader		0,0	1,6	2,5	1,2	-5,7	-17,0

Avfallsverksamhetens budget för 2025 uppgår till 1,2 miljoner kronor (netto). Verksamhetens kostnader ökar med 10,8 miljoner kronor jämfört med budget 2024.

Intäkterna för år 2025 uppgår till 51,5 miljoner kronor, en höjning med 9,6 miljoner kronor jämfört med budget 2024. Intäktsökningen förklaras av främst två anledningar. Den första anledningen är att Naturvårdsverkets ersättningsmodell är antagen vilket gör att det numera går att prognosticera hur stora intäkter som avfallsverksamheten kommer få för insamling av förpackningar från återvinningsstationer samt fastighetsnära insamling. Den andra anledningen är att avfallsverksamheten föreslår en höjning av avfallstaxan om 11 procent. Taxan behöver höjas eftersom kostnaderna från hämtningsentreprenörerna höjs i enlighet med avtal och index.

Därutöver prognosticeras förpackningsinsamlingen driva mer kostnader än vad den genererar i intäkter. Även SÖRAB planerar att höja sina avgifter. Behandling av restavfall, avfallsverksamhetens största behandlingskostnad, prognosticeras att höjas med 11 procent. Att höja avfallstaxan till 2025 innebär att avfallsenheten inte planerar att höja den igen under 2026. I stället behöver en helt ny avfallstaxa vara på plats till år 2026 som bättre korrelerar med den nya lagstiftningen med högre utsorteringskrav av både matavfall och förpackningar. Om ingen revidering av taxekonstruktionen sker till år 2026 kommer avfallsverksamheten hamna i total obalans i intäkterna. Detta eftersom intäkterna från vikterna minskar så drastiskt med de nya utsorteringskraven.

Avfallsverksamheten har en avfallsfond som under flera år har varit negativ. För att återställa fonden måste avfallsverksamheten uppvisa ett positivt resultat. Därtill ser avfallsverksamheten stora risker med införandet av de nya lagkraven rörande obligatorisk matavfallsinsamling och fastighetsnära insamling av förpackningar. Det är strategiskt att ha en budget och ekonomi i balans innan dessa krav börjar införas, vilket kräver att avfallsfonden återställs i snabbare takt. Med föreslagen budget är planen att avfallsfonden ska vara återställd till 2026.

En annan kostnad som har ökat är den mobila återvinningscentralen. Danderyds kommun har i dagsläget ingen stationär återvinningscentral utan kommunens invånare hänvisas till återvinningscentral i exempelvis Täby kommun, Vallentuna kommun eller Lidingö stad. Dock finns en mobil återvinningscentral som har ett antal stopp per månad runt om i kommunen. Den mobila återvinningscentralen är populär och används flitigt av kommunens invånare. Avfallsverksamheten har som förslag i budget att hitta fler stopp för den mobila återvinningscentralen vilket också medför ökade kostnader.

En faktisk förändring av lagkraven om förpackningsinsamling medför också att nettokostnaden ökar. Vid tidigare budget fanns inga siffror att räkna på medan till budget 2025 går det att delvis beräkna. Det kan konstateras att kostnaderna är högre än den ersättning som kommunen kommer att erhålla från Naturvårdsverket för insamlingen.

Investeringar 2025 med plan för 2026 - 2027

Investeringar fastighetsavdelningen

Samhällsutvecklingsförvaltningen föreslår en investeringsbudget på totalt 402,6 miljoner kronor för år 2025.

Beslutade (tidsbestämda) projekt

Beslutade projekt (mnkr)	Genomförande-beslut	Utfall t.o.m. 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Besluta d total-budget	Prognos totalt utfall	Prognos slutår
Korttidsboende Ginnungagap, nybyggnation	Ja	8,4	70,0	72,6	0,0	0,0	171,0	151,0	2025
Enebybergsskolan, etapp 1 Enebysskolan*	Ja	0,5	35,0	89,5	0,0	0,0	125,0	125,0	2025
Danderyds gymnasium kapacitetsökning	n/a	0,0	2,0	42,0	6,0	0,0	50,0	50,0	2026
Fjärrvärmeanslutning Kyrkskolan & Stocksundsskolan	Ja	0,3	0,5	5,5	5,7	0,0	12,0	12,0	2025
Nettoutgifter		9,2	107,5	209,6	11,7	0,0	358,0	338,0	

* Enebybergsskolan avser tre etapper: Enebysskolan, Brageskolan samt Idrottshall. Redovisade belopp avser projektering samt genomförande av etapp 1 Enebysskolan. Total investeringsvolymen för alla tre etapper har år 2022 bedömts till ett spann om 230-255 miljoner kronor. Bedömda kostnader för alla tre etapper har inte indexuppräknats.

Korttidsboende Ginnungagap, nybyggnation

Korttidsboendet bestående av 27 lägenheter är under uppförande och planeras vara färdigställt under 2025. Beslutad total budget för projektet uppgår till 171,0 miljoner kronor. Utfall för 2024 är prognostiserat till 70,0 miljoner kronor. Budgeten för år 2025 föreslås bli 72,6 miljoner kronor.

Enebybergsskolan, etapp 1

Projektet inleds med en totalrenovering samt en tillbyggnad av Enebysskolan. Kontraktering av entreprenör har genomförts under 2024 och byggstart har skett under våren 2024. Projektet förväntas vara slutfört under inledningen av 2026. Beslutad total investeringsbudget för

Enebyskolan uppgår till 125,0 miljoner kronor. Budgeten för år 2025 föreslås bli 89,5 miljoner kronor.

Danderyds gymnasium kapacitetsökning

Bildningsförvaltningen planerar för en utökning av antalet gymnasielever från och med hösten 2024. Projektet syftar till att skapa fler utbildningsplatser inom befintlig byggnad. Projektet har en beslutad investeringsbudget på 50,0 miljoner kronor. Budgeten för år 2025 föreslås bli 42,0 miljoner kronor.

Fjärrvärmeanslutning Kyrkskolan & Stocksundsskolan

Ambitionen var att påbörja projektet under 2024. Projektet kommer enbart att få ett utfall för projektering under innevarande år, prognosen är således 0,5 miljoner kronor. Anledningarna till att ett genomförande har förflyttats till 2025 är en kombination av ogynnsamma anbud samt en ovisshet i utvecklingen för Stocksundsskolan. Beslutet togs därför att avvakta och genomföra en ny upphandling i ett senare skede. Projektet har en beslutad totalbudget på 12,0 miljoner kronor och förväntas vara slutfört år 2026. Budgeten för år 2025 föreslås bli 5,5 miljoner kronor.

Föreslagna projekt

Föreslagna projekt (mnkr)	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Beräknad total-budget	Beräknat slutår
Majstigens förskola	2,0	10,0	10,0	22,0	2027
Stocksundsskolan projektering *	4,0	10,0	0,0	14,0	2026
Kevinge förskola	2,0	2,0	40,0	44,0	2028
Enebybergsskolan etapp 2 Brageskolan	5,0	15,0	60,0	80,0	2027
Beredskapslager Snödroppen	8,0	0,0	0,0	8,0	2025
Renovering Långängsskolan	7,0	40,0	60,0	107,0	2027
Kapacitetsökning Vård och Omsorgsboende	0,0	10,0	40,0	50,0	2028
Flerbostadshus nybyggnation	0,0	0,0	50,0	50,0	2028
Nettoutgifter	28,0	87,0	260,0	375,0	

Majstigens förskola

Projektet startar år 2025 och har en totalbudget på 22,0 miljoner kronor. Budget för år 2025 föreslås bli 2,0 miljoner kronor.

Stocksundsskolan

Redovisade belopp avser projektering. Genomförandet är i nuläget ej budgeterat under planperioden. Tidigare budgeterade investeringsmedel (budget 2023 och plan för 2024 - 2025) för projektet som helhet uppgick till 315,0 miljoner kronor. I budget 2024 och plan för 2025 och 2026 utgick budgeterade investeringsmedel då projektet pausats. Nytt uppdrag med anledning av utbildningsnämndens förnyade behovsbedömning väntas under hösten 2024. Budget för år 2025 föreslås bli 4,0 miljoner kronor.

Kevinge förskola

Projektet med start år 2025 föreslås få en totalbudget på 44,0 miljoner kronor. Budget år 2025 föreslås bli 2,0 miljoner kronor.

Brageskolan

Projekt Enebybergskolans etapp 2, Brageskolan, vars totalbudget uppgår till 80,0 miljoner kronor, startar år 2025. Budget år 2025 föreslås bli 5,0 miljoner kronor.

Beredskapslager Snödroppen

Budget föreslås bli 8,0 miljoner kronor år 2025.

Renovering Långängsskolan

Projektet med start år 2025 föreslås få en totalbudget på 107,0 miljoner kronor. Budget år 2025 föreslås bli 7,0 miljoner kronor.

Kapacitetsökning vård- och omsorgsboenden

Projektet med start år 2026 föreslås få en totalbudget på 50,0 miljoner kronor. Projektet syftar till att utreda och genomföra kapacitetsökning av kommunens vård- och omsorgsplatser.

Flerbostadshus nybyggnation

Projektet med start år 2027 föreslås få en totalbudget på 50,0 miljoner kronor. Projektet syftar till att utreda, föreslå och genomföra centralisering av delar av kommunens bostadsbestånd för att uppnå driftfördelar och kostnadseffektivitet.

Årliga anslag, fastighetsavdelningen

Tabellen visar årliga anslag för åren 2023 - 2027.

Årliga anslag (mnkr)	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Planerat underhåll	75,9	112,0	150,0	140,0	140,0	140,0
Verksamhetsanpassning	6,0	8,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Reservkraft (inventarie)	0,0	1,0	1,0	15,0	15,0	15,0
Nettoutgifter	81,9	121,0	161,0	165,0	165,0	165,0

Planerat underhåll

Det totala årliga anslaget för planerat underhåll föreslås bli 140,0 miljoner kronor. Inom anslaget planerat underhåll inryms åtgärder på klimatskal, invändiga ytskikt, tekniska installationer, säkerhet samt markåtgärder.

Verksamhetsanpassning

Inom anslaget benämnt verksamhetsanpassning inryms åtgärder med inriktning mot hyresgästpassningar samt övriga åtgärder som inte kopplas till planerat underhåll. Det årliga anslaget för verksamhetsanpassning föreslås bli 10,0 miljoner kronor år 2025.

Reservkraft (inventarier)

Reservkraft inventariers anslag för 2025 föreslås bli 15,0 miljoner kronor. Både stationära och mobila reservkraft ska införskaffas för att, exempelvis, hantera strömavbrott på det allmänna elnätet.

Investeringar park- och gatuavdelningen

Samhällsutvecklingsförvaltningen föreslår en investeringsbudget på totalt 133,2 miljoner kronor för år 2025.

Beslutade (tidsbestämda) projekt

Tabellen visar beslutade projekt för åren 2023 - 2027.

Beslutade projekt (mnkr)	Genomförande- beslut	Utfall t.o.m. 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Beslutad total-budget	Prognos totalt utfall	Prognos slutår
Skelettjord Grön väg 2024 - 2027	0	0,0	10,0	22,0	22,0	12,0	66,0	66,0	2027
Skelettjord Beläggning 2024 - 2027	0	0,0	5,0	10,0	10,0	5,0	30,0	30,0	2027
Lekplatsupprustning 2024 - 2026	n/a	0,0	1,5	1,5	1,5	0,0	4,5	4,5	2026
Tillgänglighet Gata 2024 - 2026	n/a	0,0	6,0	5,0	3,0	0,0	14,0	14,0	2026
Trafiksäkerhetshöjande åtgärder 2024 - 2026	n/a	0,0	5,0	6,0	3,0	0,0	14,0	14,0	2026
Gång & cykel Vägar 2024 - 2026	n/a	0,0	5,0	5,0	4,0	0,0	14,0	14,0	2026
Vägbelysning kabelbyten 2024 - 2026	n/a	0,0	4,5	4,5	4,5	0,0	13,5	13,5	2026
Vägbelysning Led byten 2024 - 2025	n/a	0,0	2,5	2,5	0,0	0,0	5,0	5,0	2025
Vägbelysning 2024 - 2026	n/a	0,0	2,0	2,0	2,0	0,0	6,0	6,0	2026
Vägbelysning stolpar 2024 - 2026	n/a	0,0	1,0	1,0	1,0	0,0	3,0	3,0	2026
Mörby C delprojekt allmänna anläggningar	Ja	75,6	8,6	16,2	26,6	21,6	159,9	159,9	2028
Nettoutgifter		75,6	51,1	75,7	77,6	38,6	329,9	329,9	

Skelettjord grön väg 2024-2027

Projektet Skelettjord syftar till att förbättra dagvattenflöden från kommunens gator. Skelettjord har två huvudprojekt, beläggning samt planteringar kallad grön väg. Dessa är fördelade i tre etapper var och utförs parallellt med slutår 2027. Grön väg har en beslutad totalbudget på 66,0 miljoner kronor. Budget för år 2025 föreslås bli 22,0 miljoner kronor.

Skelettjord beläggning 2024-2027

Projektet har en beslutad totalbudget på 30,0 miljoner kronor. Budget för år 2025 föreslås bli 10,0 miljoner kronor.

Lekplatsutrustning 2024-2026

Syftet med projektet är att skapa rum för lek, lärande och ge park- och grönområden fler funktioner som ökar tillgängligheten för Danderydsbor och bidrar till naturens mångfald. Projektet avser upprustning och renovering av lekparker. Etapp 1 med start 2024 och slutår 2026 föreslås få en totalbudget på 4,5 miljoner kronor. Budget för år 2025 föreslås bli 1,5 miljoner kronor.

Tillgänglighet Gata 2024-2026

Projektet syftar till att uppgradera gångbanor och övergångsställen inom kommunen och bedrivs i nära samverkan med andra avdelningar då det finns synergieffekter, exempelvis i samband med beläggningsåtgärder och planerade ledningsarbeten. Budget för år 2025 föreslås bli 5,0 miljoner kronor.

Trafiksäkerhetshöjande åtgärder 2024-2026

Projektets syfte är att förbättra gatumiljön och lokaltrafikens bussars framkomlighet för att skapa tryggare trafiksituationer. Budget för år 2025 föreslås bli 6,0 miljoner kronor

GC- vägar (gång och cykel) 2024-2026

Projektet syftar bland annat till att anlägga nya cykelöverfarter i huvudcykelnätet vid tre korsningar, utföra mindre löpande åtgärder i cykelvägvisningen och utföra lagning av cykelbanor samt genomföra en större ombyggnad för att förbättra framkomligheten för cyklister längst det regionala cykelstråket. Budget för år 2025 föreslås bli 5,0 miljoner kronor.

Vägbelysning kabelbyten 2024-2026

Projektet syftar till att investera inom belysning 2024–2026, bland annat eftersom kablarna som försörjer armaturerna med el är gamla. Projektet avser belysning vars behov är främst kabelbyten. Budget för år 2025 föreslås bli 4,5 miljoner kronor.

Vägbelysning Led byten 2024-2025

Projektet syftar till att investera i LED-belysning 2024–2025 och avser att sänka energianvändningen och minska miljöpåverkan i Danderyds kommun. Budget för år 2025 föreslås bli 2,5 miljoner kronor.

Vägbelysning 2024-2026

Projektet syftar till att, under åren 2024–2026, investera i belysningsstolpar med fokus på uttjänta stolpar vars kablar som försörjer armaturerna med el är gamla. Första etappens totala budget estimeras till 6,0 miljoner kronor med slutår 2026. Budget för år 2025 föreslås bli 2,0 miljoner kronor.

Vägbelysning stolpar 2024-2026

Projektet avser utbyte av vägbelysningsstolpar med ett estimerat totalbelopp på 3,0 miljoner kronor med slutår 2026. Budget för år 2025 föreslås bli 1,0 miljoner kronor.

Mörby C delprojekt allmänna anläggningar

Mörby Centrum är ett pågående projekt för utbyggnad och förnyelse av allmän platsmark med en total investeringsbudget på 159,9 miljoner kronor. Slutrapportering av genomförandedel Park och Södra torg utfördes år 2023. Projektering av Mörbyplan samt del av Mörbyleden pågår och upphandling planeras till andra halvåret. Vid budgetberedningen prognostiseras 2024 års investeringsutfall bli 8,6 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 4,0 miljoner kronor. Avvikelsen berör främst på att projektering av Centrala Golfvägen samt gångbanan längs E18 planeras först till senhösten vilket innebär att kostnader skjuts framåt i tiden. Arbetet med infrastrukturplanen är klar och projekteringen går in i nästa fas. År 2025 föreslås budgeten bli 16,2 miljoner kronor.

Föreslagna projekt

Tabellen visar föreslagna projekt för åren 2025 - 2027.

Föreslagna projekt (mnkr)	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Beräknad total-budget	Beräknat slutår
Beläggning 2025	26,0	0,0	0,0	26,0	2025
Beläggning 2026 – 2027	0,0	26,0	27,0	53,0	2027
Armaturer i känsliga miljöer 2025 - 2027	1,0	1,5	2,5	5,0	2027
Vägbelysning LED utbyten 2026 - 2027	0,0	1,0	4,0	5,0	2027
Upprustning strandstråk och promenader 2025 – 2027	1,5	1,5	1,5	4,5	2027
Parkupprustning 2025 - 2027	4,0	4,0	4,0	12,0	2027
Dagvattenåtgärder	2,0	0,0	1,0	3,0	2027
Enebybergsvägen bullerskärmar stödmurar 2025 – 2026	8,0	3,0	1,0	12,0	2026
Vägbelysning GSM nätet 2025	1,0	0,0	0,0	1,0	2025
Vägbelysning kabelbyten 2027	0,0	0,0	3,5	3,5	2027
Kallmur vid Svalnäs båthamn	6,5	0,0	0,0	6,5	2025
Kaj vid Ekudden	4,0	0,0	0,0	4,0	2025
Kallmur mellan Aludden och Ekudden	3,5	25,0	0,0	28,5	2026
Kallmur mellan Samsö och Aludden	0,0	1,0	25,0	26,0	2027
Vägbelysning utbyte kabelskåp 2026 - 2027	0,0	0,5	1,0	1,5	2027
Vägbelysning utbyte stolpar /fundament 2026 – 2027	0,0	0,5	1,0	1,5	2027
Trafikinvestering 2027	0,0	0,0	17,0	17,0	2027
Lekplatser 2027	0,0	0,0	3,0	3,0	2027
Vägbelysning kabelbyten 2028 - 2034	0,0	0,0	0,0	0,0	2034
Armaturer i känsliga miljöer 2028 - 2029	0,0	0,0	0,0	0,0	2029
Vägbelysning utbyte stolpar 2028 - 2034	0,0	0,0	0,0	0,0	2034
Vägbelysning LED utbyten 2028 - 2034	0,0	0,0	0,0	0,0	2034
Vägbelysning utbyte kabelskåp 2028 - 2034	0,0	0,0	0,0	0,0	2034
Kallmurar och Kajer	0,0	0,0	0,0	0,0	2034
Nettoutgifter	57,5	64,0	91,5	213,0	

Beläggning 2025

Varje år tar samhällsutvecklingsförvaltningen fram ett beläggningsprogram som baseras på utredning och okulär besiktning. Planering för vilka gator som skall beläggas för att upprätthålla dagens standard över tid har färdigställts i samarbete med VA-verksamheten. Programmet planeras att utföras år 2025 med en föreslagen budget på 26,0 miljoner kronor.

Beläggning 2026 - 2027

Planering för vilka gator som skall beläggas för att upprätthålla dagens standard över tid har färdigställts i samarbete med VA-verksamheten. Beläggning 2026 - 2027 har en föreslagen budget på 26,0 miljoner kronor för år 2026 och en föreslagen budget på 27,0 miljoner kronor för år 2027.

Armaturer i känsliga miljöer 2025 – 2027

Samhällsutvecklingsförvaltningen planerar en tidsbegränsad insats för anpassning till exempelvis fladdermussäkra armaturer i känsliga miljöer. Totalbudget för projektet estimeras bli 5,0 miljoner med start 2025 och slutår 2027. Budget föreslås bli 1,0 miljoner kronor år 2025.

Vägbelysning LED utbyten 2026 – 2027

LED utbyte i kommunen avser armaturer vars livslängd börjar bli uppnådd. År 2026 - 2027 påbörjas utbyte i större volym med en totalbudget på 5,0 miljoner. Plan 2026 föreslås bli 1,0 miljoner för år 2026 och 4,0 miljoner för år 2027.

Upprustning strandstråk och promenader 2025 – 2027

En viktig del av samhällsutvecklingsförvaltningens uppdrag är att kontinuerligt göra insatser för att öka tillgängligheten i parker och längs med promenadstråk. Åtgärder innefattar framför allt att underhålla våra befintliga träkonstruktioner längs med stråk och strandpromenader som idag har en del underhållsskulder. Det ingår också tillgängliggörande av utemiljöer samt ökad möjlighet till vila i form av att många behagliga sittplatser inkluderas i planeringen. Total budget för upprustning av strandstråk och promenader estimeras till 4,5 miljoner kronor med start år 2025 och slutår 2027. Budget för år 2025 föreslås bli 1,5 miljoner kronor.

Parkupprustning 2025 – 2027

Under verksamhetsåren 2025–2027 ska park- och gatuavdelningen arbeta aktivt med att renovera skelettjordar, installera biokol i äldre och nya planteringar, infiltrera markvatten i fler parker och grönytor samt skapa fler översvämningssytor och dammar. Genom att öka variationsrikedomen i både rumslighet och med högre artrepresentation kan vi erbjuda ett större utbud av färger, dofter och miljöer som är spännande att utforska och bjuder in till ett mer aktivt deltagande och lärande bland vuxna, barn och unga. Total budget för parkupprustning estimeras till 12,0 miljoner kronor med start år 2025 och slutår 2027. Budget för år 2025 föreslås bli 4,0 miljoner kronor år 2025.

Dagvattenåtgärder

Dagvattenprojekt följer projektplaner i Danderyds Vatten och Dagvattenplan vars syfte är att uppnå kommunens målsättningar med dagvattenhanteringen. Utredningsarbete pågår och fastställs inför projektstart år 2025. Vid projektstart redovisas vilken typ av åtgärd samt tidsplan som lämpar sig bäst för områden i planen. Etapp 1 föreslås bli 2,0 miljoner kronor med start år 2025.

Enebybergsvägen bullerskärmar stödmurar 2025 - 2026

Under 2022 – 2023 har befintliga bullerskärmar åtgärdats vars livslängd hade uppnåtts. År 2025 – 2026 utförs byggnation av nya bullerskärmar samt stödmurar på fastigheter som saknar bullerskärmar, Enebybergsvägen 41 – 45 och 65 med en totalbudget på 12,0 miljoner kronor. Budget år 2025 föreslås bli 8,0 miljoner kronor.

Vägbelysning GSM nätet 2025

Planering genomförs för ett utbyte till GSM 4G eftersom 2G upphör att fungera. Investering görs i 126 kabelskåp där 50 procent utförs 2024 och 50 procent år 2025. Totalbudget för projektet estimeras bli 2,0 miljoner kronor och budget föreslås bli 1,0 miljon kronor för år 2025.

Vägbelysning kabelbyten 2027

Kabelutbyten estimeras till 3,5 miljoner kronor år 2027, det rör både planerade arbeten och utbyten i samband med andra arbeten inom beläggning, VA- och parkverksamheten

Kallmur vid Svalnäs båthamn

Kajen vid Svalnäs båthamn är en 77 meter lång sten- och betongmur som står på träpålar och trärustbädd. Utanför kajmuren och pålarna finns en nedslagen träspont under vattenlinjen vars skador behöver åtgärdas. Budget föreslås bli 6,5 miljoner kronor år 2025 under förutsättning att plan med enklare lösning där en stålspont slås framför befintliga stenmuren utförs.

Kaj vid Ekudden

Åtgärd av kaj vid Ekudden avser reinvestering av befintliga stöd enligt den planeringsutredning som upprättats 2022 och budget för år 2025 estimeras till 4,0 miljoner kronor. Åtgärderna av kajen där stöden stärks ger en återstående livslängd av 30 till 40 år.

Kallmur mellan Aludden och Ekudden

Rustbäddens överyta ligger högre upp än vattenytan på flera ställen och utsätts för rötangrepp. Det ger upphov till sättningar i muren. Då denna kallmur utsätts för betydande horisontalkrafter då muren bär upp Strandvägen så behövs en mer omfattande reinvestering i form av en slagen stålspont med dragstag innanför kallmuren.

Totalbudget estimeras till 28,5 miljoner kronor med en budget på 3,5 miljoner kronor år 2025.

Kallmur mellan Samsö och Aludden

Konstruktionen är i ett dåligt skick och är i behov av reparationsåtgärder. Då muren har ett högt kulturhistoriskt värde ska den restaureras genom att en ny grundläggning anordnas och att befintliga stenar därefter återmonteras på en ny pålad platta. Betongmurarna rivs och ersätts med nya kallmurar. Totalbudget estimeras till 26,0 miljoner kronor med start år 2026.

Vägbelysning och utbyte av kabelskåp 2026 – 2027

Totalbudget estimeras till 1,5 miljoner kronor, åren 2026 – 2027, för kabelskåpsbyte efter erfarenhetsvärde och viss nyinvestering. Kommunen har 126 kabelskåp.

Vägbelysning utbyte stolpar /fundament 2026 - 2027

Totalbudget estimeras till 1,5 miljoner kronor för åtgärder år 2026 – 2027 avseende stolpar och fundament vars livslängd successivt uppnås, planerade insatser och årligt utbyte efter erfarenhetsvärde.

Trafikinvestering 2027

Varje år tar Samhällsutvecklingsförvaltningen fram ett trafikinvesteringsprogram som baseras på utredning och samordning med övriga teknikområden med andra förvaltningar. Trafikinvesteringar innefattar arbete med trafiksäkerhet, kollektivtrafik, utveckling av gång- och cykelnätet, åtgärder för säkra skolvägar, Trafikinvesteringsprogrammet uppdateras årligen. År 2027 föreslås budgeten bli 17,0 miljoner kronor.

Lekplatser 2027

I genomsnitt renoveras 2 lekplatser varje år enligt lekplatsplanen. Under 2027 planeras en större insats med totalrenovering av trafiklekplatsen i Lärkängen, samt lättare renovering av två andra lekplatser. Projektet syftar till att göra våra lekplatser säkrare, mer inspirerande och trevligare för en bredare publik. Totalbudget estimeras till 3,0 miljoner kronor.

Investeringar Mark- och strategisk planering

Tabellen visar föreslagna projekt för åren 2025 - 2027

Föreslagna projekt (mnkr)	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Beräknad total-budget	Beräknat slutår
Ginnungagap 2 Expl.VA, Gata, Park	3,0	0,0	0,0	3,0	2025
Östra Inverness -	0,0	0,0	0,0	0,0	2025
Nettoutgifter	3,0	0,0	0,0	3,0	

Föreslagna projekt

Ginnungagap 2 Expl. VA, Gata, Park

Projektet avser åtagande som Danderyds kommun har i exploateringsavtalet med överlåtelse av mark inom kvarteret Ginnungagap. Åtgärderna rör trafik hinder, mindre gatu- och parkåtgärder samt ett fördröjningsmagasin. Åtgärderna utförs år 2025 och budget estimeras till 3,0 miljoner kronor.

Östra Inverness

Kommunen upprustar gata enligt detaljplan Östra Mörbylund. Kostnaderna skall vidare debiteras byggherren/exploatören Aros. Nettoutgifter blir 0,0 kronor vid projektets slut.

Investeringar VA – verksamhet

Beslutade projekt

Tabellen visar beslutade projekt för åren 2023 - 2027

Beslutade projekt (mnkr)	Genomförande-beslut	Utfall t.o.m. 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Beslutad total-budget	Prognos totalt utfall	Prognos slutår
Reinvesteringar pumpstationer 3 & 4	Ja	0,0	26,0	30,0	0,0	0,0	56,0	56,0	2025
VA Mörby Centrum	Nej	0,0	5,0	10,0	25,0	20,0	60,0	60,0	2027
Tryckspill Strandvägen, genomförandefas	Nej	5,2	0,0	0,0	29,8	0,0	35,0	35,0	2026
Nettoutgifter		5,2	31,0	40,0	54,8	20,0	151,0	151,0	

Reinvesteringar pumpstationer 3 & 4

Renoveringen av kommunens spill- och dagvattenpumpstationer fortsätter och avslutas med detta projekt. I etapp 3 & 4 ingår sammanlagt 13 stationer. Projektet med startår 2024 har en beslutad totalbudget på 56,0 miljoner kronor. Budget år 2025 föreslås bli 30,0 miljoner kronor.

VA Mörby Centrum

VA-ledningar i Mörbyleden behöver förnyas. De är i mycket dåligt skick och bytet sker för att möjliggöra fortsatt utveckling av området. Projektet planeras med en totalbudget på 60 miljoner kronor. År 2025 föreslås budgeten bli 10,0 miljoner kronor.

Tryckspill Strandvägen genomförandefas

Projektet har blivit försenat då en tvist, gällande rättigheter för Danderyds kommun att förlägga ledningen på botten, har uppstått. Förvaltningen bedömer att projektet kan genomföras 2026.

Projektet föreslår en totalbudget på 35,0 miljoner kronor och budget 2026 föreslås bli 29,8 miljoner kronor.

Föreslagna projekt

Tabellen visar föreslagna projekt för åren 2025 - 2027

Föreslagna projekt (mnkr)	Genomförande-beslut	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Beräknad total-budget	Beräknat slutår
Övriga VA investeringar 2025	Nej	52,0	0,0	0,0	52,0	2026
Övriga VA investeringar 2026	Nej	0,0	54,0	0,0	54,0	2027
Övriga VA investeringar 2027	Nej	0,0	0,0	57,0	57,0	2028
Dagvatten Samsö-backventil	Nej	0,0	30,0	0,0	30,0	2026
Flytt av tryckstegringsstation 2025 - 2026	n/a	6,0	6,0	0,0	12,0	2026
Nettoutgifter		58,0	90,0	57,0	205,0	

För att öka reinvesteringstakten på VA-ledningar med målsättning att komma upp till en förnyelsetakt på 300 år ökar övriga VA-investeringar kontinuerligt över budgetperioden.

Övriga VA investeringar 2025

Planerad förnyelse enligt förvaltningens långsiktiga förnyelseplan. Budget föreslås bli 52,0 miljoner kronor år 2025.

Övriga VA investeringar 2026

Planerad förnyelse enligt förvaltningens långsiktiga förnyelseplan. Budget föreslås bli 54,0 miljoner kronor år 2026.

Övriga VA investeringar 2027

Planerad förnyelse enligt förvaltningens långsiktiga förnyelseplan. Budget föreslås bli 57,0 miljoner kronor år 2027.

Dagvatten Samsö-backventil

Projektet syftar till att säkerställa dagvattenavledning i området. Budget föreslås bli 30,0 miljoner kronor år 2026.

Flytt av tryckstegringsstation 2025 – 2026

Flera av VA-verksamhetens tryckstegringsstationer är lokaliserade i privata fastigheter. Ur ett drift- och säkerhetsperspektiv är det olyckligt och de flyttas därför successivt ut från sin ursprungliga plats till fristående placering. Total projektbudget uppgår till 12,0 miljoner kronor och budget år 2025 föreslås bli 6,0 miljoner kronor.

Investeringar avfallsverksamheten

Avfallsverksamheten föreslår en investeringsbudget på totalt 1,1 miljoner kronor för år 2025. Investeringarna består av avfallskärl och ÅVS behållare.

Beslutade projekt

Tabellen visar beslutade projekt för åren 2023 – 2027

Beslutade projekt (mnkr)	Genomförande-beslut	Utfall t.o.m. 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Beslutad total-budget	Prognos totalt utfall	Prognos slutår
Avfallskärl	n/a		1,0	1,0	2,1	0,0	4,1	4,1	2026
Nettoutgifter		0,0	1,0	1,0	2,1	0,0	4,1	4,1	

Avfallskärl 2024 – 2027

Kärlinvesteringarna avser utbyteskärl för äldre kärl som utrangerats samt kärl till abonnenter som startar helt nya abonnemang eller ändrar sitt abonnemang till andra kärlstorlekar. Projekt avfallskärl 2024 – 2027 med en beslutad totalbudget på 4,1 miljoner kronor föreslås bli 1,0 miljoner kronor år 2025.

Föreslagna projekt

Föreslagna projekt (mnkr)	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Beräknad total-budget	Beräknat slutår
FNI kärl i och med förpackningsinsamling 2026	0,0	19,5	0,0	19,5	2026
Matavfallskärl i och med obligatorium 2026	0,0	2,1	0,0	2,1	2026
ÅVS behållare 2025 – 2027	0,1	0,1	0,1	0,3	2027
FNI kärl 2027 – 2029	0,0	0,0	0,1	0,3	2029
Avfallskärl efter obligatorium 2027 – 2029	0,0	0,0	2,0	6,0	2029
Nettoutgifter	0,1	21,7	2,2	28,2	

FNI kärl i och med förpackningsinsamling 2026

Från och med 2024 har kommunen insamlingsansvaret av förpackningar från hushåll. I dagsläget löses detta genom auktoriserade entreprenörer från flerfamiljshus som har förpackningsinsamling. Under 2026 ska samtliga hushåll i Danderyds kommun få fastighetsnära insamling och med det behövs tusentals kärl ställas ut; både hos enfamiljshus och flerfamiljshus. Totalt beräknad projektbudget år 2026 är 19,5 miljoner kronor.

Matavfallskärl i och med obligatorium 2026

I och med lagkravet om obligatorisk matavfallsinsamling finns även ett behov av en extra investering som kommer att gälla året 2026. Total beräknad projektbudget år 2026 är 2,1 miljoner kronor varav inget kommer att påverka år 2025.

ÅVS Behållare 2025- 2027

Sedan 1 januari 2024 är det kommunen som ansvarar för drift och skötsel för återvinningsstationerna. I de fall en behållare skulle gå sönder behöver kommunen stå för kostnaden att byta ut denna. Budget läggs för att kunna reinvestera i dessa ÅVS behållare. Total

beräknad projektbudget år 2025 – 2027 är 0,3 miljoner kronor varav 0,1 miljoner kronor föreslås i budget för år 2025.

FNI kärl 2027 – 2029

För 2027 och framåt kan investeringar av FNI kärl fortsätta vara aktuellt eftersom det kan ske abonnemangsbyten eller att nya kunder startar nya abonnemang. Total beräknad projektbudget år 2027 – 2029 uppgår till 0,3 miljoner kronor varav inget kommer att påverka år 2025.

Avfallskärl efter obligatorium 2027 – 2029

Från 1 januari 2027 har kommunen infört obligatorisk matavfallsinsamling enligt lagkrav för utsortering. Kärlinvesteringarna efter införandet handlar om utbyteskärl för äldre kärl som har uttrangerats samt kärl till nya abonnenter. Kärlen avser samtliga fraktioner som hämtas av kommunens upphandlade entreprenör bortsett från FNI kärlen. Total beräknad projektbudget år 2027 – 2029 är 6 miljoner kronor varav inget kommer att påverka år 2025.

Totalsumma av investeringar

Tabellen visar samhällsutvecklingsförvaltningens totala nettoutgifter åren 2025 - 2027.

Nettoutgifter (mnkr)	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Fastighetsförvaltning	402,6	263,7	425,0
Park och gatuavdelningen	133,2	141,6	130,1
Mark och strategisk planering	3,0	0,0	0,0
VA – verksamheten	98,0	144,8	77,0
Avfallsverksamheten	1,1	23,8	2,2
Totalsumma investeringar	637,9	573,9	634,3

Risker

De risker som förvaltningen ser under 2025 är potentiella avvikelser som kan medföra negativa konsekvenser avseende ekonomi, nyttjande av resurser samt leverans mot invånare, kund och hyresgäst. Värdering av risker avseende dess potentiella inträffande och dess ekonomiska konsekvenser är ytterst vanskliga att genomföra. Förvaltningen betonar att riskerna ska ses som områden som kan komma att omprövas och värderas annorlunda vid en senare tidpunkt och löpande under budgetåret.

Skattefinansierad verksamhet

Park- och gatuavdelningens verksamhet präglas mångt och mycket av vilket väder som råder under året. Stormar, snöfall och skyfall påverkar verksamhetens kostnader utan att verksamheten i någon större mån kan påverka detta. Risken är att dessa omvärldsfaktorer ger högre kostnader än budgeterat. Ogynnsamma väderförhållanden kan medföra stora kostnader och verksamheten bedömer att den är underfinansierad med 4 miljoner kronor under en normalvinter. Utöver detta så saknar park- och gatuavdelningen en rad strategiska dokument med tillhörande styrdokument. Dessa dokument är under framtagande.

Intäktsfinansierad verksamhet – Fastighetsavdelningen

Det finns en risk att införandet av hyresmodellen från den första januari 2025 kommer att innebära underskott då beräkningarna som genomförts inrymmer osäkerhetsmoment och okända parametrar såsom omförhandling av externa hyreskontrakt och slutlig hyresnivå.

Det finns risk för uppkomna vakanser under året som inte ingår i budget. Avdelningen arbetar intensivt med uthyrning av uppsagda lokaler men olika omständigheter påverkar möjligheten till uthyrning. Ett av nämndens mål är att uthyrning av vakant lokal ska ske inom ett år från uppsägning.

Under året kommer aktivering av genomförda investeringsåtgärder att leda till driftkostnader, så kallade direkttaga investeringskostnader, som påverkar resultatet negativt. Hur stor denna post är i nuläget oklart, men det finns inga kostnader inkluderade i budget för 2025.

Det genomförs löpande upphandlingar för nya ramavtal och i samband med alla upphandlingar finns en risk för överprövningar. I det fall någon av dessa upphandlingar överprövas eller på annat sätt fördröjs finns en uppenbar risk att arbeten såväl kopplade till driftåtgärder som investeringsåtgärder förskjuts. Denna risk är omöjlig att värdera i absoluta belopp.

Vid genomförande av större entreprenader förekommer alltid risker och för de kommande åren har fastighetsavdelningen ett flertal större entreprenader i gång. Vid nybyggnationer är osäkerheten kopplad till oförutsedda kostnader mindre. I samband med ombyggnationer i äldre befintliga byggnader, som är fallet i projekt Enebybergsskolan, finns däremot risker kopplade till projektekonomin.

Under 2023 uppstod ett flertal mer omfattande driftstörningar där värmepumpsanläggningar blev stående. Till följd av detta ökade oljeanvändningen för att klara den dagliga värmeförsörjningen. Det finns en risk för akuta driftstopp under årets kallare månader.

Det finns alltid en risk för skador som inträffar, i den årliga driftbudgeten inkluderas alltid kostnader för bedömda kostnader för exempelvis vattenskador eller andra icke förutsägbara störningar. Risken finns att de kostnader som inkluderats i budget inte är tillräckliga.

Vinterkostnaderna är en post som är mycket svår att förutse. Risken finns att en kall vinter och vår med omfattande snöröjning samt halkbekämpning kommer att resultera i ett totalt utfall för helåret 2025 som överstiger budget.

Den osäkerhet som finns i omvärlden i nuläget innebär risker för verksamheten då det är svårt att förutse energipriserna i ett längre tidsperspektiv. Fastighetsavdelningen arbetar löpande med successiv prissäkring av el där de närmaste tre åren, till delar och helhet, låses då det bedöms vara mest ekonomiskt fördelaktigt. Kriget i Ukraina och oron i mellanöstern samt Kinas ekonomiska utveckling kommer med största sannolikhet att fortsatt ha stora effekter på energipriserna.

Taxefinansierad verksamhet – VA- och Avfallsverksamheten

Hela VA-Sverige står inför samma utmaning, ett åldrande VA-nät med mycket stora investeringsbehov kommande år. Att uppnå en rimlig reinvesteringstakt över tid ger mycket stora kapitalkostnader som per automatik ger kraftigt höjd VA-taxa. Risken är att det inte finns acceptans för kostnadsökningarna, reinvesteringarna uteblir och anläggningen försämras.

De kommunalförbund som Danderyds kommun är medlem i och som har bäring på VA-verksamheten är Norrvatten och Käppala. Framför allt Norrvatten står inför stora investeringsvolymerna de kommande åren. Risken för VA-verksamheten i Danderyd är att den påverkas om investeringsprojekten inte utfaller som förväntat hos Norrvatten

VA-verksamheten är helt central för att det moderna samhället ska fungera. Det gör att en eventuell störning får långtgående konsekvenser där risken består i om VA-verksamheten inte fullt ut klarar av att skydda och säkra vattenleveranser och omhänderta spillvatten till abonnenterna.

Kommunerna är sedan 1 januari 2024 ansvariga för att samla in förpackningsavfall. Idag görs detta genom återvinningsstationer och auktoriserade entreprenörer som hämtar fastighetsnära förpackningar från flerfamiljshus. Från 1 januari 2027 ska kommunerna ha infört fastighetsnära insamling av förpackningar från samtliga hushåll. Detta innebär att insamlingen måste vara i drift senast 31 december 2026. Huvuddelen av kostnaden kommer därför att uppkomma längre fram men påverkar avfallsverksamheten redan från och med 2024.

Planen är att kommunen ska få ersättning för förpackningsinsamlingen från Naturvårdsverket men vid budgetarbete och i prognoser framkommer det att kostnaderna är högre än de intäkter som planeras inkomma. En förändring med ersättningen sedan budget 2024 är att ersättningen kommer att indexregleras, vilket är positivt. Totalt under perioden 2025–2028 prognosticerar avfallsverksamheten att kommunen behöver bekosta fem miljoner kronor då ersättningen är för låg.

Avfallsverksamhetens intäkter kommer främst från tre olika källor; fast avgift, viktavgift samt tilläggstjänster. Sedan 2024 har det tillkommit en ny inkomstkälla vilken är ersättning för förpackningsinsamlingen. Den fasta avgiften baseras på antalet abonnemang och hur de förändras. Viktavgiften baseras på antalet kilo som abonnenterna lägger i sitt restavfallskärl.

Tilläggsavgifter kommer från de extra tjänster som avfallsverksamheten erbjuder såsom hämtning av trädgårdsavfall.

Idag finns det möjlighet att välja att ha sorterat abonnemang eller osorterat abonnemang. Det osorterade abonnemanget är mer kostsamt eftersom det är mer gynnsamt för miljön att sortera ut sitt matavfall. Detta abonnemang kommer troligen inte finnas kvar i framtiden eftersom det blivit lagkrav på obligatorisk matavfallsinsamling. Detta medför att kommunens intäkter från fasta avgifter minskar med ungefär tre miljoner kronor.

Störst förändring har viktavgiften för restavfallet som står för den största delen av verksamhetens totala intäkter. När obligatorisk matavfallsinsamling samt förpackningsinsamling införs prognosticeras restavfallet minska med ungefär 40 procent då mycket mer kommer att sorteras ut från restavfallet. Detta kommer påverka kommunens intäkter negativt. Under perioden 2025 till 2027 är planen att intäkterna från viktavgiften minskar med nästan elva miljoner kronor.

Totalt kan lagkraven komma att medföra med en intäktsminskning på ungefär 14 miljoner kronor. Men detta kan justeras genom att ändra avfallstaxans konstruktion vilket behövs göras till 2026 inför att de nya tjänsterna ska införas.

Avfallsverksamheten kommer att under de kommande åren genomföra ett antal upphandlingar i och med förpackningsinsamling. Dels gäller det inköp av kärl men också att få en entreprenör på plats tills insamlingen ska börja gälla. En framtida risk kan vara att det framkommit att det inte finns tillräckligt många chaufförer med tanke på att alla kommuner ska införa insamling av förpackningar. Det kan alltså bli en brist av personal vilket kan medföra konsekvenser för hämtningen.

Det finns ett antal frågor som kan påverka avfallsverksamheten. Det kan handla om biogasskatt, förbränningsskatter, deponiskatt, frival för verksamheter, kommunalt insamlingsansvar av textilier och andra fraktioner med mera. Avfallsverksamheten fortsätter att omvärldsbevaka dessa frågor. I dagsläget vet avfallsverksamheten inte hur dessa kan påverka Danderyd då det råder stor osäkerhet i frågorna. Riskerna med dessa förändringar är dock högre kostnader för avfallsverksamheten då det dels blir dyrare men även att det blir fler fraktioner som kommunen får som insamlingsansvar.

Prestationer och nyckeltal

Observera att detta är siffror för 2022 då statistik för 2023 inte finns att tillgå. Dock är statistiken för kommunens arbete från 2023.

Parametrar	Danderyd		Täby		Lidingö	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Invånare antal	32 454	32 419	75 195	76 799	48 432	48 324
Anslutna till allmänna VA-nät	32 454	32 419	75 195	76 799	47 700	47 970
Antal serviser	6 671	6676	11 517	11 533	6 801	6808
Antal anslutna per servis	4,9	4,9	6,5	6,6	7,1	7,1
Kommunens arbete för att säkerställa tillgången på dricksvatten är bra	90,8	90,8	86,8	90,9	Ej med	96,4
Antal vattenmätare	7 259	7291	15 609	15 657	7 603	7613
Antal brandposter	550	597	627	628	1 062	1023

Intressant att konstatera är att det inte sker någon markant förändring över åren i de tre kommunerna.

Nedanstående tabell är hämtad ur branschorganisationen Avfall Sveriges statistikdatabas och avser 2023 års statistik.

Parametrar	Danderyd		Lidingö		Täby	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Andel hushåll (villor, flerbostadshus och fritidshus) som sorterar matavfall (%)	78	83	61	83	66	79
Kostnad fördelad per nyttighet i kr/kvm inkl. moms enligt "Nils Holgersson fastighet"	25	27	23	25	17,21	17,42
Nöjdhet avfallshantering	73	68	79	85	80	69
Antal återvinningsstationer med alla fraktioner	9	9	22	22	12	13
Andel farligt avfall i restavfall enligt plockanalys (%)	0,06	0,06	0,03	0,03	0,03	0,03
Andel elavfall i restavfall enligt plockanalys (%)	0,31	0,31	0,24	0,24	0,05	0,05
Andel förpackningar och returpapper i restavfall enligt plockanalys (%)	34	34	33	33	34	34
Mängd insamlat mat- och restavfall (kg/person)	179	195	191	180	186	173

Trots ett frivilligt utsorteringsystem för matavfallet har Danderyd en hög andel hushåll som sorterar, under 2023 har andelen ökat till 83 procent sorterande hushåll. Anledningen till att fler och fler sorterar ut sitt matavfall kan bero på olika saker såsom exempelvis en avfallstaxa som premierar sortering, marknadsföring av avfallsverksamhetens olika tjänster samt en extra resurs som har kontaktat flerbostadshus och verksamheter för att uppmuntra till sortering.

Den totala mängden mat- och restavfall har ökat sedan 2022 trots att det tidigare år har minskat, Danderyd har gått om både Lidingö och Täby i totala mängder. En anledning till ökningen i Danderyd befaras vara att kommunen började samla in restavfall från två stora verksamheter (Danderyds sjukhus och Mörby C), vilket torde förklara del av ökningen.